MINISTER ZDROWIA

MZ-PZ-O-404-5571-11/DK/10

Warszawa, dnia 2010 -02- 17 PILNE

Pan
Józef Gajewski
Prezydent Miasta Suwałk
ul. Mickiewicza 1
16-400 Suwałki

Szanowny Panie Prezydencie

W odpowiedzi na pismo z dnia 12 stycznia 2010 r. (znak: ZPS.8031-1/10), dotyczące podjęcia przez Radę Miejską w Suwałkach uchwały w sprawie realizacji w 2010 r. profilaktycznego programu zdrowotnego przeciwko rakowi szyjki macicy oraz prośby o przedstawienie opinii o dostępnych w Polsce szczepieniach przeciwko HPV, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Minister Zdrowia na podstawie wniosku Głównego Inspektora Sanitarnego, z dnia 28 maja 2008 r., zaakceptował propozycję wprowadzenia do Programu Szczepień Ochronnych, szczepionki przeciwko HPV, jako szczepienia zalecanego. Powyższe wiąże się z faktem, że szczepionka choć wpisana do grupy szczepionek zalecanych przez Ministra Zdrowia, nie jest finansowana z budżetu państwa. W związku z tym, szczepionki przeciwko ludzkiemu wirusowi brodawczaka znajdują się w „Programie szczepień ochronnych na rok 2010", jako szczepienia zalecane – niefinansowane ze środków znajdujących się w budżecie ministra właściwego do spraw zdrowia.

Należy jednak wspomnieć, powołując się na opinie ekspertów, iż szczepionka obniżając ryzyko zachorowania na raka szyjki macicy o około 70%, (jeżeli zostanie podana przed wiekiem inicjacji seksualnej) nie chroni jednak przed rozwojem nowotworu u kobiet już zakażonych. Ponadto wydaje się być zasadnym by informować kobiety, o fakcie że od czasu zakażenia brodawczakiem do czasu rozwoju nowotworu upływa zazwyczaj kilkanaście lat a pierwsze efekty szczepień ujawnią się dopiero po około 20-30 latach.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że Rada Konsultacyjna Agencji Oceny Technologii Medycznych, zarekomendowała niefinansowanie ze środków publicznych szczepień przeciwko brodawczakowi ludzkiemu szczepionkami Silgard® i Cervaric® w profilaktyce zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV (stanowisko nr 51/15/2009 z dnia 3 sierpnia 2009 r. w sprawie finansowania ze środków publicznych szczepień przeciwko brodawczakowi ludzkiemu szczepionkami Silgard® i Cervaric® w profilaktyce zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV)).

Powyższe wynika z faktu, że szczepionki przeciwko HPV są skuteczne w zapobieganiu infekcji HPV o odpowiednim do szczepionki serotypie, ale brak jest obecnie wiarygodnych danych na temat ich wpływu na zachorowalność i śmiertelność z powodu raka szyjki macicy. Program obowiązkowych szczepień przeciwko HPV musiałby obejmować bardzo dużą populację i wiązałby się z olbrzymimi kosztami. Szczepienia nie eliminują ani nie zmniejszają potrzeby wykonania regularnych cytologicznych badań profilaktycznych zgodnie z obecnie obowiązującymi zaleceniami. Ponadto obie dostępne szczepionki są szczepionkami profilaktycznymi i obecnie nie stosuje się ich w celu zapobiegania już istniejącego zakażenia HPV. Badanie na obecność HPV przed szczepieniem nie jest rekomendowane, ponieważ nie istniejące metody oceny wczesnej ekspozycji na HPV a dostępne testy wykrywają tylko aktualną infekcję. U wszystkich zaszczepionych kobiet musi być nadal prowadzony skryning cytologiczny, bowiem szczepionki nie chronią przed wszystkimi typami HPV, które mogą być przyczyną raka szyjki macicy.

W temacie skutków ubocznych należy wspomnieć, że stosowanie obu szczepionek wiąże się z ryzykiem wystąpienia działań niepożądanych, głównie w postaci odczynów w miejscu podania oraz niespecyficznych objawów ogólnych, jak gorączka, bóle głowy i mięśni. Natomiast w obserwacjach 5-letnich, brak jest danych na różnice w profilu bezpieczeństwa obu szczepionek.

Należy także wyraźnie podkreślić, opinię Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego - szczepienia przeciw zakażeniom wirusem HPV nie zastąpią rutynowych profilaktycznych cytologicznych badań przesiewowych w kierunku raka szyjki macicy.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz wysokie koszty wprowadzenia powszechnych szczepień, zwracam uwagę na fakt, że Rada ds. Zwalczania Chorób Nowotworowych, powołana przez Ministra Zdrowia, na podstawie art. 6 ustawy z dnia 1 lipca 2005 o ustanowieniu programu wieloletniego Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych, (Dz.U. 2005, Nr 143, poz. 1200 oraz z 2008 nr 54 poz. 325), będąca organem opiniodawczo-doradczym w sprawach dotyczących Narodowego programu, stoi na stanowisku, iż niezależnie od możliwości, które w profilaktyce raka szyjki macicy powstały w związku z opracowaniem szczepionki przeciw niektórym szczepom wirusa ludzkiego brodawczaka (HPV), podstawową metodą zapobiegania nowotworowi szyjki macicy w Polsce są badania cytologiczne wykonywane u kobiet od 25 do 30 roku życia, w odstępach 3-letnich, w ramach zorganizowanego skryningu populacyjnego, który realizowany jest w naszym kraju począwszy od 2006 r.

Z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
PODSEKRETARZ STANU
Marek Twardowski